

Ústecké proměny

Staré vyhlášené hospody v Ústí nad Labem

Křmý a hospody vznikaly v Ústí nad Labem již v dobách středověku, neboť nejen prací byli lidé živi. Po každodenní lopotě si pak Ústečané rádi poseděli u dobrého lahodného moku. Již v dávných časech se totiž i v Ústí nad Labem hodně pilo pivo, medovina a víno.

Ve městě se nacházeli sice lidé různorodých profesí, převažovali však nejrůznější řemeslníci, pekaři, řezníci, sládky, loďaři, mlynáři, nádeníci i zemědělci, právě tak jako kočáři a cestující, kteří projížděli městem a rádi si odpočinuli a občerstvili. Ti všichni se pochopitelně

scházeli obvykle v hospůdkách běžného typu nebo tam, kde se vařilo, třebaže v Ústí nad Labem vznikaly zvláště pak v 19. století i restaurace noblesnějšího charakteru pro "lepší" občanskou společnost, která se nechtěla stýkat s prostými lidmi v obyčejných krčmách. Zároveň pak v souvislosti s činností nejrůznějších spolků vznikaly lokály i pro tuto činnost, kde se většinou scházely pravidelně vždy velké skupiny lidí.

Staré ústecké hospody se dají dnes jen velmi těžko spočítat, neboť velké množství jich už dávno

zaniklo, bylo zbouráno nebo jejich prostory dnes slouží zcela jiným účelům. K těm zaniklým, bez kterých si kdysi mnozí Ústečané nedokázali svůj volný čas ani představit, patřil např. hostinec v domě čp. 219 "U města Lipska" na rohu Mlýnské a Dlouhé ulice nebo též Augustinova restaurace "Tintenschénke" na křižovatce ulic Dlouhá, Zámecká a Pivovarská. Z této hospody vznikla později "Moravská jizba", která zanikla i s domem v roce 1978. Dávno již neslouží ani hostinec "Zum Scheckenthal" v Pařížské ulici z roku 1798. Ten pamatoval ve své blízkosti ještě tzv. Horní nebo též Drážďanskou bránu, kterou se vyjíždělo z opevněného města až do roku 1832.

Na místě hostince pak vznikla ve 20. století dominantní budova s kavárnou "Savoy", kterou však před časem vystřídal Raiffeisenbank. Obdobně dopadl i hostinec "Zur Sächsischen Schweiz" (Saské Švýcarsko), v někdejší Maternově ulici, na jehož místě se v devadesátých letech 20. století ocitl rovněž jeden z bankovních domů.

Přesto i dnes některé ze starých a tradičních hospůdek v Ústí nad Labem ještě slouží. Mezi ně patří třeba již historická "Pivovarská šenkovna" ve Velké Hradební ulici, Budvarka ve Vaničkově ulici, dále restaurace "Na Rychtě" v Klášterní ulici či hospody U Zippicha, Chaloupka nebo Zumpka.

PAVEL KOVÁŘ

Ke skutečně historickým ústeckým hospodám patří Pivovarská šenkovna ve Velké Hradební ulici, která navzdory stavebnímu rozvoji krajské metropole již přečkala několik století. Dnes tu čepují Plzeňský Prazdroj.

Vznosná budova ze druhé poloviny 19. století ve Vaničkově ulici. Snímek pochází z roku 1896. Restaurace v suterénu patřila k rozlehlým, oblibeným a hojně navštěvovaným. Dnes se jedná o Budvarku.

Budova hostince „Zum Scheckenthal“ pochází z roku 1798 a její snímek s přílehlou Pařížskou ulicí byl pořízen kolem roku 1910. Na jeho místě vznikla později dominantní budova, v jejímž přízemí se nacházela kavárna „Savoy“. Ta sloužila ještě v devadesátých letech 20. století, ovšem dnes zde naleznete Raiffeisenbank.

Na křižovatce Dlouhé, Zámecké a Pivovarské ulice kdysi stála velmi stará hospoda, která v roce 1925, kdy byl její snímek pořízen, nesla název Augustinova restaurace „Tintenschénke“. Později se zde nacházela „Moravská jizba“. Restauracní objekt byl zbořen v roce 1978.

Teplické proměny

Staré vyhlášené hospody v Teplicích

V Teplicích sice patřila termální voda k hlavním, ne však k jediným léčebným zdrojům. Mnohé restaurace se totiž též snažily o "léčbu" svým pivním mokem a staly se v lázeňském městě do slova "pivními sanatorii". Proto také bývalo vždy v teplických restauracích veselo a plno, třebaže jejich bylo k dispozici jako hub po dešti. Některé patřily k noblesním, které vyhledávala "lepší společnost" včetně lázeňských hostů, mnohé nabízely množství nejrůznějších specialit, hudebních produkcí i zajímavé interiéry. Mnoho jich patřilo i k obyčejným nebo zcela vyhledávaným nejspodnějšími vrstvami obyvatelstva.

Staré teplické restaurace a hospody měly ovšem často své kouzlo i poezii, což se o pozdějších moderních restauracích již říci nedalo. V hostincích, pivnicích a výčepech starých Teplic se nejvíce pilo pivo z trnovanského pi-

vovaru, v dalším množství pak následovalo pivo z Litoměřic, Soběchlebu, Krásného Března, z Plzně a z Duchcova. V lepších podnicích čepovali ovšem i pivo dovozené ze zahraničí, např. z Mnichova.

Psát o všech teplických hospodách by asi vydalo na samostatnou publikaci. Proto si připomeňme ve stručnosti alespoň některé z nich. Do dnešních časů zůstala většina ze starých lokálů, které Teplice pamatovaly ještě i po druhé světové válce. Stačí jmenovat třeba zástavbu s restauracemi na bývalém Tržním, dnes náměstí Svobody. Na jeho západní straně stálo hned několik takovýchto podniků - hostinec U TYROLÁKA Josefa Krámera a vedle něho restaurace U KOTVY, kde před sto lety čepovali Plzeňský Prazdroj. Na úzkou parcelu, uvolněnou mezi domy tehdejšího Tržního náměstí, se roku 1901 vtěsnila další restaurace U KŘIVÉHO

Snímek bývalého hostince „Kniže Otto Bismarck“ na dnešním Benešově náměstí pochází z roku 1899.

HOSTINSKÉHO, která patřila Franzu Lorenzovi. I tady se čepovalo pivo z Plzně, které bylo navíc vždy považováno za léčivý pramen. Svoji původní secesní podobu si restaurace zachovávala ještě až do třicátých let 20. století. Dům někdejší restaurace byl zbořen kolem roku 1965.

Také v severní linii bývalých městských hradeb jste narazili na řadu hospod. Na rohu Dubské a Kapelní ulice měla své dávné tradice restaurace SLAVIE, která se dříve nazývala LEDNICE. Patřila k místům setkání domácích, cizinců a cestujících. V roce 1930 zde propagovali českou domácí stravu s obědy od 6 Kč výše, smíchovský ležák i mostecké černé pivo. Restaurace SLAVIE slouží tradičně i dnešním hostům.

Budova restaurace ŠIKMÝ ROH byla postavena a otevřena v době poslední velké průmyslové a živnostenské výstavy v roce

1895. Čepovalo se tu Plzeňské pivo a na stěnách visely ručně domalované fotografie svůdných slečen. Dům měl pak restauraci až do devadesátých let 20. století, kdy začal sloužit bankovním účelům.

Jen kousek odtud na jižní straně Benešova náměstí, v domě postaveném roku 1898, se honosila NĚMECKÁ PIVNICE U KNÍŽETE OTTO BISMARCKA. Netřeba ani připomínat, že ji navštěvovali zejména pravověrní nacionalističtí Němci. Od roku 1930 pivnici vystřídal kavárna REZNIK a ještě krátce po druhé světové válce tu byla restaurace SLOVANSKÝ DŮM. Vzhledná neobarokní budova po své opravě opět zdobí náměstí, třebaže restaurační služby již neposkytuje.

Na rohu Školní a Tereziiny (dnes Revoluční) ulice stával Rosenkranzův hostinec ČESKÝ LEV, v němž se scházeli především Češi. Kolem roku 1920 došlo k jeho přestavbě, kdy se stal sídlem Menšinové záložny. Množství restaurací jste kdysi našli i v Meissnerově ulici, dnes 28. října. Jedna z nich, až u hlavního nádraží, nesla název Kuchařská škola a byla velmi dobře vybavená.

Zejména lidé na léčení vyhledávali v blízkosti lázní ty restaurace, kde měli dostatek dietních jídel. K takovým zase patřil podnik SEUMŮV PARK v Poštovní ulici. Cestující pak zase často využívali i veškerých nádražních restaurací, a to na hlavním nádraží, na zámeckém nádraží i v Řetenicích. Zkrátka a dobře, Teplice nepředstavovaly pouze město lázní, ale byly i rájem nejrůznorodějších pohostinských zařízení.

PAVEL KOVÁŘ

Také na někdejší západní straně Tržního, dnes náměstí Svobody, se nacházelo několik restaurací. Snímek z počátku 20. století zachycuje dvě z nich. Vlevo s obloukovým průjezdem nabízela občerstvení restaurace U TYROLÁKA Josefa Krámera, vpravo potom restaurace U KOTVY, kde tehdy čepovali Plzeňský prazdroj. Zástavba v této části náměstí, včetně všech restaurací, byla zbourána v šedesátých letech 20. století.

Na rohu Dubské a Kapelní ulice má své dávné tradice restaurace Slavie, která se dříve nazývala „Lednice“. Na samém nároží pak měla firma Stoll a Braun jeden ze svých potravinářských obchodů.

Na snímku z roku 1908 stojí na křižovatce ještě zájezdní hostinec MODRÁ HVĚZDA ze čtyřicátých let 19. století. Za tři roky - v roce 1911 - však už bude zbourán a jeho místo zaujme hotel CENTRAL.

Severočeské doly a.s.

www.sdas.cz

www.tp-a.cz

DENNĚ NOVÉ ZPRÁVY A AKTUALITY Z TEPLICKA

ZÁKAZNICKÉ
TELEFONICKÉ
CENTRUM
840 111 111
www.scvk.cz